

eller aabenbart, at fra min Side skal det, hvilken Mening de end have, ingen Indskydelse have paa deres Befordring eller deres Stilling til Regjeringen i det Hele. Derksom der var kommet saadanne Udtalelser fra den høie Regjering, vilde jeg indrømme, at Stillingen havde været en noget anden. Men Sligt har jeg ikke mærket Noget til. Man kan nemlig ikke negte, at det, vi have hørt her om de 2—3—4 Amtmænd og om Politimestrene i Hillerød og Holbæk og alle de Steder, skal ingenlunde bidrage til, at Tilstanden til Autoriteten hævedes i Befolkningen lige overfor Embedsstanden, men tværtimod svække den i allerhøieste Grad. Altsaa, Rampen ere vi nu komne til at føre paa en anden Maade end den, jeg for min Part oprindelig har ønsket. Men, som sagt, lyse Sider har den, og Seir vil den føre til, om end ikke i en nær Fremtid. Jeg gjør mig ingen Illusioner; jeg er mig vel bevidst, at min Modpart er i Besiddelse af ikke ringe Midler til Rampens Fortsættelse, men jeg er vis paa, at Strømmen vil blive haade saadub og saa bred, at den, som jeg før sagde, nok skal skylle det tilside, som staar i Veien.

Vi ere komne ind paa, og det har jeg flere Gange sagt, og det skylder jeg at bemærke, denne Kampmaade, fordi vore Modstandere have villet det, og særlig, fordi det nuværende Ministeriums Chef har villet det. Han vil maaske sige, at det er en Remse, han har hørt saa tidt, saaledes som vi hørte det forleden Dag, at han var bange for Remsen; men han skal imidlertid høre den igjen, ogsaa fra mig, skjøndt jeg ellers ikke er vant til at lade ham høre den. Jeg pleier at tale saaglig, som de Herrer vide; men vi ere jo nu komne ind i en anden Dur. Altsaa, den høitærede Conseilspresident bærer et ikke ringe Ansvar for den Maade, hvorpaa Rampen føres. Dette Ministerium har havt en bedre Leilighed end noget andet Ministerium til at kunne have ført os ind paa en saaglig Forhandlings Veie. Det har havt udmærkede Kort paa Haanden, men det har ikke villet bruge dem, thi det har villet spille et andet Spil; det har villet, jeg siger ikke bryde Grundloven, thi det tror jeg ikke, eftersom jeg gjerne vil indrømme om den nuværende Conseilspresident, at han ikke har med Billie villet bryde dens Bogstav (Afbrydelse). Derom kunne de Herrer have forskellige Meninger, men jeg tror om ham, at han vil gennem Sædvaneu skaffe os en ny Forstaaelse af Grundloven, og det er Noget, som ganske vist tidligere eller senere kan føre til, at ogsaa Bogstaven brydes, i ethvert Fald saaledes som en Del af Medlemmerne oppfatter Bogstaven. Dette høie Ministerium

betegner jeg altsaa som det, hvis Formaal det er gennem Sædvane at skaffe os en ny Forstaaelse af Grundloven, og Forstaaelsen skal da være den, at der kan regjeres imod Folkethinget. Naar man har Landstinget, sine Venner der eller ogsaa blot Kongemagten paa sin Side, kan der styres, saa længe det skal være. Det er Kongemagten, der skal, som det hedder i deres Sprog — jeg taler ikke om, med hvilken Ret — angive Styrelsens Retning. Det er jo den Forstaaelse, som det nuværende Ministerium vil skaffe. Udførelse gennem Sædvaneu, og det er den Forstaaelse, som ikke er i Overensstemmelse — derom er jeg fuldt overbevist, idet jeg nemlig i Sommerens Løb, hvor vi have havt lidt Ferie, paany har gjort mig den Uleilighed at gennemgaa, hvad Grundlovens Fædre have sagt — med den Forstaaelse, som ligger til Grund for Grundloven, og i denne Henseende kan jeg glæde mig over, at det ærede Medlem fra Middelfart (Mørrad) er kommet ind som et levende Vidne. Altsaa, det er det nuværende Ministeriums Program, dets Formaal, gennem Sædvaneu at skabe en ny Ret, om jeg saa maa sige. Jeg skal først i Parenthes bemærke til det ærede Medlem (Dinesen), der var vred over, at Ministeriet blev styret, at han har selv været med til at styre alle de Ministerier. (Dinesen: Det kan jeg ogsaa gjøre en anden Gang!) Altsaa, det ærede Medlem er ikke mere vred, end at han godt kan være med til det; men saa kommer han jo rigtignok i Strid med Kongemagten. (Dinesen: Slet ikke!) Jo, Kongemagten skal jo selv udnævne sine Ministre. (Afbrydelse.) Han har jo selv været med, men da han ikke benægter det, kan det heller ikke falde mig ind videre at udbille det, ja endog den høitærede Kultusminister har været med. Men altsaa, da det høie Ministerium tiltraadte Styrelsen i 1875, da endnu Ingen havde ophidset det, hvorledes traadte da den høitærede Conseilspresident herind i Salen? Han mindede os om de 2 Maanedere, en Forstaaelse af Grundloven, som aldrig tidligere havde været gjort gjældende. Det var det Første, at han pegede paa Uhret. Dernæst, da han talte til os, appellerede han ikke til os, men appellerede langt ud til Vælgerne. Da han talte om Forsvarsvæsenet, sagde han, at han var i ethvert Fald overbevist om, at han var i Overensstemmelse med det store Flertal i Befolkningen. Det var en Appel til Vælgerne. Da der første Gang blev forelagt en Ministeransvarlighedslov under den nuværende Conseilspresident i Vinteren 1875 — 76, hvad sagde da den høitærede Conseilspresident